

Talouden tasapainottamisohjelman päivittäminen 2026-2028

Kaupunginhallitus 12.01.2026 § 4
660/02.00.02/2025

Tasapainottamisohjelman tausta

Kaupungin taloudellinen tilanne on viime aikoina heikentynyt nopeasti. Tilikausien 2023 ja 2024 selvästi ylijäämäisistä tuloksista on siirrytty suunnittelunäkymään, jossa pysyvästi alijäämäiset tulokset kertovat menojen ja tulojen kroonisesta epäsuhdasta. Vuoden 2025 talousarvioon tehdyissä muutoksissa on varauduttu -0,523 milj. euron alijäämään, talousarvio vuodelle 2026 on -0,786 milj. euroa alijäämäinen ja koko taloussuunnitelmakausi 2026–2028 on -2,355 milj. euroa alijäämäinen.

Vastaavat talouden haasteet koettelevat tällä hetkellä koko kuntakenttää. Kuntien palvelutuotannon kustannukset kasvavat, mutta rahoituspohja heikkenee. Esimerkiksi Viitasaaren saaman valtionosuusrahoituksen taso laskee lähivuosina huomattavasti, mikä suurelta osin selittää alijäämäistä talousnäkymää. Palvelutarpeessa tulee arvioida myös ikääntymisen ja syntyvyyden vaikutusta.

Kaupunginvaltuusto päätti 15.12.2025 talousarvion hyväksymisen yhteydessä käynnistää talouden tasapainottamisohjelman päivittämisen taloussuunnitelmakaudelle 2026–2028. Edellinen tasapainottamisohjelma on laadittu kevät-kesällä 2024 ja hyväksytty valtuustossa 17.6.2024. Tasapainottamisohjelman päivittämisen ja toimenpiteiden toteuttamisen tavoitteena on viimeistään taloussuunnitelmakaudelle 2027–2029 tasapainoinen, kestävä ja vahva kuntatalous, jolla turvataan kaupungin elinvoimaa.

Tasapainottamisohjelmassa etsitään ensisijaisesti säästötoimenpiteitä, jotka eivät ole kertaluonteisia vaan alentavat toimintakatetta pysyvästi. Toimenpiteet voivat olla tulojen lisäyksiä, menojen vähennyksiä tai rakenteellisia muutoksia palveluverkossa, palveluiden tuottamisessa, henkilöstössä, omaisuudessa sekä konsernirakenteessa. Palveluiden tuottamisen kustannukset tulee sopeuttaa siihen rahamäärään, jonka toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet vuosittain tuovat kaupungille.

Talouden tasapainottamisohjelman valmisteluun on ollut nimettynä oma taloustyöryhmä, jossa on ollut sekä viranhaltijoiden että päättäjien edustus. Tavoitteena on, että kaupungin talouden tasapainotusohjelma 2026-2028 on hyödynnettävissä kesään mennessä ja seuraavassa talousarviovalmisteluprosessissa.

Kaupunginhallitusta informoidaan aina taloustyöryhmän kokouksista ja talousasioista järjestetään kevään aikana iltakouluja valtuustolle ja lautakunnille tarpeen mukaan. Taloustyöryhmään nimetään henkilöstön edustus ja henkilöstöä informoidaan tasapainotustyön etenemisestä henkilöstöinfoissa.

Tasapainottamisen aikataulu

Talouden tasapainotusohjelman päivittäminen on tarkoitus toteuttaa kevään 2026 aikana. Taloustyöryhmän ensimmäinen kokous pidetään 26.1.2026 klo 16.00. Muut kokouspäivät työryhmä määrittää ensimmäisessä kokouksessaan. Talouden tasapainotusohjelman

valmistelussa hyödynnetään Kestävä Kuntatalous -hankkeen kautta myös asiantuntijapalvelua.

Oheismateriaali:

- Talous- ja toiminta-analyysi, Viitasaaren kaupunki

Lisätiedot: Kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen, puh. 050 307 6114, helena.vuopionpera-kovanen@viitasaari.fi, talous- ja tietohallintojohtaja Salla Manni, puh. 040 579 8702, salla.manni@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus nimeää taloustyöryhmään kaupunginjohtajan, talous- ja tietohallintojohtajan, palvelualuejohtajat, elinympäristön ja asumisen, ympäristö- sekä sivistys- ja hyvinvointilautakuntien puheenjohtajat, valtuuston ja hallituksen puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat, pääluottamusedustajat sekä kaksi kaupunginhallituksen edustajaa.

—

Talous- ja tietohallintojohtaja Salla Manni oli asiantuntijana paikalla klo 16.20-16.59.

Päätös

Kaupunginhallitus nimesi taloustyöryhmään kaupunginjohtajan, talous- ja tietohallintojohtajan, palvelualuejohtajat, elinympäristön ja asumisen, ympäristö- sekä sivistys- ja hyvinvointilautakuntien puheenjohtajat, valtuuston ja hallituksen puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat, pääluottamusedustajat sekä kaupunginhallituksen edustajiksi Anna Kemppaisen ja Petri Säterin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: työryhmän jäsenet